אי אתה מודה שמא יבקע הנוד ונמצא

שותה מבלים למפרע אמר להן לכשיבקע

אלא מדתני איו ידתני איו רבי יהודה

אומר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד

אלא אם בא חכם למזרח עירובו למזרח

למערב עירובו למערב ואילו לכאן ולכאן

לא והויגן בה מאי שנא לכאן ולכאן דלא

ברירה מזרח ומערב נמי אין ברירה

ואמר רבי יוחנן וכבר בא חכם אלא אמר

רב יוסף רבי יהודה דכלים היא דתנן

יכל הכלים הניטלין בשבת שבְריהן ניטלין

ובלבד שיהו עושין מעין מלאכה שברי

עריבה לכסות בהן פי חבית שברי זכוכית

לכסות בהן פי הפך רבי יהודה אומר

ובלבד שִיהו עושין מעין מלאכתן שברי

עריבה לצוק לתוכן מקפה שברי זכוכית

לצוק לתוכן שמן מעין מלאכתן אין מעין

מלאכה אחרת לא אלמא כיון דלא איתכן

מאתמול להך מלאכה אסירי הכא נמי כיון

דלא איתכן מאתמול אסורה אמר ליה אביי

מי דמי התם מעיקרא כלי והשתא שבר כלי והוה ליה נולד ואסור הכא מעיקרא

אוכלא ולבסוף אוכל אוכלא דאיפרת הוא

ושמעיגן ליה לרבי יהודה דאמר אוכלא

דאיפרת שפיר דמי ∞דתנן יאין סוחטין את

הפירות להוציא מהן משקין ואם יצאו

מעצמן אסורין רבי יהודה אומר אם לאוכלין

היוצא מהן מותר ואם למשקין היוצא מהן

אסור לאו אתמר עלה יאמר רב יהודה אמר

שמואל מודה היה רבי יהודה לְחכמים

יבסלי זיתים וענבים אלמא כיון דלסחימה

קיימי יהיב דעתיה הכא נמי כיון דלשחימה

קיימא יהיב דעתיה מידי הוא מעמא אלא

לרב האמר רב חלוק היה רבי יהודה אפילו

יבסלי זיתים וענבים אלא אמר רב ששת י

בריה דרב אידי רבי יהודה דגרות היא

קב א מיי' פכ"ה מהל' שבת הל' יב סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי׳ שח סעיף ו: הג ב מיי׳ פכ״א מהלי שנת הל' יב [טו] טוש"ע א"ח סימן שכ סעיף א:

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה והויטן וכו׳ דאין ברירה כשילך למחר: תום' ד"ה אימר וכו' מתני':

שימה מקובצת

ואין הדבר תלוי אלא הדבר מלויי מלתא: **כֹו** דמשמע ליה מתני' שבת דומיא

רבינו גרשום מאי מעמא לא אמר ררירה כדקתני טעמא אמרו לו לרבי . מאיר אי אתה מודה לאחר שבת שמא יבקע הנוד וישפך הכל לארץ ואין לו יין לארץ ואין . להפריש ונמצא זה שותה טבלין למפרע. ור' יהודה עדיין אומר (אני) דאית ליה ברירה ומדתני איו ל"ל ברירה אין אדם מתנה על שני אין אום מותנה על שני דברים כאחד כו'. כלומר אין יכול להניח עירובו למזרח ולמערב ולומר למחר אלך להמנוב החומו למחון אלן כנגד רבי למקום שירצה אלא אם בא חכם למזרח כו׳ מזרח ומערב נמי אין ברירה כלומר אם בא חכם למזרח עירובי למזרח למערב עירובי למערב הא לית ליה ברירה ר׳ יהודה ואמר ר׳ יוחנן כבר רא חרח כלומר לאו כדמררח חכם למזרח ואם בא חכם ותם למורו אם בא ותם למערב אלא אגן קאמרינן לר' יהודה אם כבר בא חכם כלומר שכבר בא למזרח מע"ש עירובי למזרח ואם כבר חכם בא למערב מע״ש עירובי למערב ועכשיו לית לרבי יהודה ברירה והלכך (באיסור ליומיה כולו ולא הלכה כמותו) ^{d)} אלא אמר רב יוסף ר' יהודה היא והלכה כמותו בהלכה דכלים ר׳ יהודה אמר ובלבד שיהו עושין [מעין] מלאכתן כלומר מעין מלאכתן שהיו עושין מתחילה קודם שבירתן: לצוק לתוכן מקפה וכו' אלמא כיון דלא איכוון להאי מלאכה מע"ש וכו' והלכה זו דאמרי׳ אסורה באכילה ליומיה הלכה אוכלא ולבסוף כמותו: אורלא דאיפרח הוא כלומר כענין פרו ורבו ושמעינן לה לרבי יהודה דאוכלא דאיפרת שפיר דמי ומוחר אט"פ שפיר דמי ומותו אע"פ שאינו מוכן מע"ש: דתנן אין סוחטין כו' רבי יהודה אומר את לאוכל היוצא מהז מוחר. מעצמן אסורה אם לאוכלין היה רוצה הפירות היוצא מהן מותר כלומר דאוכלא דאיפרת הוא אם למשקין היוצא מהן אסור דהוה ליה נולד ואסיר: ולאו איתמר עלה מודה היה ר' יהודה בסלי זיתים כיון דלסחיטה קיימי וכו' ואסור בהנאה הכא נמי כיון דלשחיטה וכו׳. והא אסורה לשחוט (בי"ט) והא אסורה לשוווט (בי ט) [בשבת]. מידי הוא טעמא אלא לרב כלומר לדעת מי

התם בדקתני מעמא ובו'. קשיא לי דהכא אליבא דרב קיימינן ורב לית ליה דטעמה משום בקיעת הנוד בפ' בכל מערבין (עירובין דף לו:) דקאמר ליתא למתניתין מקמי איו והלוקח יין ואית ליה דטעמא דרבי יהודה משום דאין ברירה ורבינו שמשון מקולי הקשה דהיכי מייתי הכא ההוא דאיו אחר שדוחה ההיא דהלוקח הא בפ׳ התם כדקתני מעמא שאמרו לו לרבי מאיר

בכל מערבין (גם זה שם) משמע דחי לאו ההיא דהלוקח הוה אמינא דליתא לדאיו מקמי מתניתין דפריך התם לרב אדרבה ליתא לדאיו מקמי מתני׳ ומשני לא ס"ד דשמעינן ליה לרצי יהודה דלית ליה ברירה דתניא הלוחח ייו כו' ונ"ל דהכא דיחויא בעלמא הוא דקאמר התם כדקתני טעמא ועיקר סמיך אדאיו דאין להוכיח מהחיא דהלוקח דלית ליה ברירה כל כמה דלא מייתי לדאיו דליתיה מחמי מתניתין דעירובין להכי מייתי לדאיו דהשתא ליתא מתניתין מקמי תרווייהו: מודה רבי יהודה בסלי זתים וענבים. תימה בלאו הכי

אמאי לא מדמה למשקים דגזרינן שמא יסחוט ה"נ גבי בהמה לגזור שמא ישחוט ועוד אמאי נסבין חבריא למימר דרבי יהודה היא כ"ש דאתיא כרבנן דגזרי שמא יסחוט אפי׳ בשאר פירות ועוד דהיכי מדמה שמא יסחוט לשמא ישחוט שקל הרבה לסחוט מלשחוט וי"ל דודאי לא דמי ולהכי לא מדמה לה למשקין אבל מדמה שמא ישחוט דבהמה העומדת לשחיטה לשמא יסחוט דפירות העומדות לאכילה אבל כרבנן לא אתיא דלא אשכחן דגזרינן שמא יסחוט אלא בעומדים למשקין והא דאסרי לכולהו משום דגזרינן עומדין לאכילה אטו עומדין למשקין אבל לרבי יהודה דשרי בשאר פירות העומדין לאכילה ואסר בזיתים וענבים ואף על גב דעומדים לאכילה משום דמימלך וסחיט וה"ה בבהמה דגזרינן: אימר דשמעת ליה לרבי יהודה

במוקצה מחמת מיאום כו'. דיחוים בעלמה הוא דמוהצה מחמת איסור יותר חמור ממוקצה מחמת מיאום דהא לקמן אמר עד כאן לא שרי רבי מאיר אלא במבשל אבל שוחט דאינו ראוי לכוס לא ובהדיא שמעינן ליה לרבי מאיר בפרק כירה

דיום הכפורים אפילו היה לו חולה והבריא כמו שאפרש בסמוך: המבשל

מתניתין משום מוקנה מחמת איסור דמשמע ליה שבת דומיא נמנא שקנה עירוב המזרחי: שבריהן ניטלין. אפילו נשתברו היום

ידתניא מטלטלין נר חדש אבל לא ישן דברי ∞ (שבת דף מד.) דלית ליה מוקלה מחמת רבי יהודה אימר דשמעת ליה לרבי יהודה מיאום דקאמר כל הנרות מטלטלין במוקצה מחמת מיאום מוקצה מחמת איסור אפילו נר ישן חוץ מנר שהדליקו בה מי שמעת ליה אין ידתנן רבי יהודה אומר באותה שבת (כ) ומוקי מתני' כרבי יהודה דמבשל משום דלא מיתוקמא ⁰ אב מלאכה היא: אסורין. וטעמא דמשקין שזבו אסורין מפרשינן בשמעתא קמייתא דבילה (דף ג.) גזירה שמא יסחוט: אם לאוכלין היולא מהם מוסר. אם היו עומדין לאכילה ולא לסחוט היולא מהם מותר דכיון דלא ניחא ליה ליכא למיגזר אי שרית להו בשתייה היום אתי לסחוט דהא לאו להכי קיימי: ואם למשקין. הואיל ונתקיימה מחשבתו אי שרית להו כשובו איכא למיגור בהו שמא יסחוט דהא להכי קיימי. שמע מינה מיהא דמשום נולד לא אסר להו רבי יהודה: מודה רבי יהודה בסלי זיסים וענבים. שאפילו הצניען לאכילה הואיל ורוב בני אדם סוחטין אותם האי נמי ממליך עלייהו ואי שרית למשקין שזבו מהן אתי למיסחט: כיון דלהכי קיימי. סתם ענבים: יהיב דעסיה. עלייהו למשקין וכי הוו משקין הוה ליה נתקיימה מחשבתו וגזרה שמח יסחוט ופלוגמייהו בחותים ורימונים: **ה"ג ריון דלשהיטה קיימ**א

בו. והך בהמה נמי כשקדש היום היא מוקצה מחמת אבר מן החי שלא נשחטה: **אימר דשמעה ליה כו'.** דמידי דמאים מקצה איניש מדעתיה לגמרי: באה כולה הלכה אלא לרב היה היה את היה היא דוב. והאמר רב חלוק היה "הודה אפי" בסלי זיתים וענבים דלסחיטה קיימי שמותר: אלא רבי יהודה דנרות היא. כלומר כשם דאית ליה מוקצה לענין נרות כך אית ליה מוקצה לענין שחיטה. אין דהא תגן רבי יהודה אומר

אתמול כי קנה עירוב לאו דעתיה אהך הוה אלא אאידך (ערובין לו:). מזרח ומערב גמי. כשתלה זה עירובו בדעת החכם ליתר יקנה עירוב לרוח שהחכם בא לה, אין בדירה. שמא בין השתשות היה בדעתו של חכם לרוח שכנגדה (יומא נו:) בשלא בא אלא אחד, וקס"ד השתא דבין השתשות עדיין לא בא חכם לתורח, שעדיין היה רחוק מן העירוב שהה אלפים פחות שתי אמות ומשחשיכה הלך אלפים ווכנס לחוך ארבעת אלפים של עיר, וזה שהנית עירובו וחלה בדעת החכם ואמר אם יבוא למזרח עירובי למזרח ואם לא יבא לא לכאן ולא לכאן הרני כבן עירי ולא יהא עירוב, ולמחר שמע שבא למזרח מי יאמר דבשעת קניית עירוב היה דעת החכם ליכנס לפוך ד' אלפים של עיר, דילמא לא היה דעתו לוח אנה עירובו של זה, ור' יהודה קאמר דקני, דאמריען הובר הדבד רסופו הורים של של של עיר, דילמא לא היה דעתו להוא דחפם. הא דאמר ר' יהודה אם בא מרכז בא החבר בא חבם. הא דאמר ר' יהודה אם בא מרכז בא הדבד רסופי הורים של עירוב על חכם יכול להתנות היה דעתו להחבר בא חבר בא חבר הא דעתו היהוד של עירוב בא הדבין של היה ודאים ולאכה, וא של יודע לאיזה רוח בא וקאמר לאותו רוח בא לי יהא עירובי קונה, דאין סורטין את הפירות. דהוה ליה מפרק דהוא חולה דעיםה מעורכת כמים (שם). אין סורטין את הפירות. דהוה ליה מפרק דהוא חולה דעיםה מעורכת כמים (שם). אין סורטין את הפירות. דהוה ליה מפרק דהוא חולה דעיםה (שם קשונ). אסורין. כו כיום גוירה שמא יסחוט (ביצה ג.) שמא יסחוט (במחילה (שבת שם). אם לאוכלין. הם מכונסין אומם פירות, היוצא מהן מותר. דלא ניאא ליה במאי דנפקא מינייהו ונמקיימה מחשבתו ואיכא למיגור שמא יסחוט, והכי אמריט בכלי זיתים ועגבים. דאש"ג ההכניסן לאוכלין היולא מהן אסור, דכיון דרובן לסחיטה קיימי כי אמו לידי משקה יהיב דעמיה למיהוי ניאא שם). אפילו בסלי זיתים ועגבים. דאש"ג ההכניסן לאוכלין היולא מהן אסור, דכיון דרובן לסחיטה קיימי כי אמו לידי משקה יהיב דעמיה למיהוי ניאה בסלי זיתים ועגבים. אפילו מחוס וחוי לאישתמושי ביה להדיא שלא דלק בו נר מעולם, אבל לא ישן. דמוקצה מחמת מיאוס הוא (שם מד.).

י**היב דעתיה.** דאי משחטה אכיל לה וכיון דדעתיה בהכי גזרינן בה נמי אי שרית ליה באכילה אתי לכתחלה למישחט: **מידי הוא טעמא**

אלא לרב. האי שנויא אליבא דרב משנינן לה דאיהו אמר לרבי יהודה אסורה באכילה ליומא: חלוק היה. ומחיר והכא נמי אמאי אסורה

ליומא: **נר חדש.** שלא הדליקו בו מעולם. נר של חרס וכשהוא חדש חזי למרמי ביה פירי: **אבל לא ישן.** דמוקצה הוא מחמת מיאוס שהדעת קצה

ל) [עירובין לו: וש"ו ב) בילה לו: עירובין לו: [יוכ הנוד והוברר שלא היה עתיד לבא לידי הפרשה ושתה טבלים נו:], ג) [ב"ב כו: וט"נ], 7) שבת קכר:, ס) בינה ג. שבת קמג:, ו) שבת למפרע: לכשיבקע. נראה כלומר דלא חיישינן להכי: איו. שם חכם: אין אדם מחנה. בעירובין (דף לו:) אמרינן מחנה אדם על שם, ו) ושם איתא בזיתים, עירובו ומניח שני עירובין אחד בסוף ח) [בשבת קמג: אית' בזיתים], אלפים למזרח עירו ואחד בסוף ט) שבת מד., י) [ל"ל דתניא], ל) עיין מהר"ס, ל) [עיין היטב

התם. טעמא לאו משום דאין ברירה הוא אלא דחייש לשמא יבקע

רש"י בילה ג. ד"ה שמא יסחוט וע"ע היטב רש"י בשבת קמג:

ד"ה אין סוחטין דה"ל מפרה . תולדה דדישה], מוסף רש"י שמא יבקע הנוד. קודס שיפרים היתנו ונחלה ששחה טבלין למפרע, דבשלמא כי מפריש לה לאחר זמן איכא למימר הך דמטא השתא לחלק כהן יש ברירה דמעיקרא בחוך הנוד נמי דידיה הואי משעת קריאת שם וחולין שתה, אבל כי בקע הנוד ולא איברר לה תרומה מיניה מאי יש בריכה איכא לחימר. הא אפילו לבסוף לאו לכלל תרומה אתאי (ערובין לו:) שהרי לא הובררה התרומה מעולם (גיטין בו.). לכשיבקע. נעיין בדבר לאוסרו, כלומר דלא חיישינן להכי דלא שכיח, (ערובין לז: וכעי״ז יומא נו: וחובה כד.) כשיבא לידי כך ודאי טבלים שתה, אבל אין לחוש לכך דלא שכיח ליבקע (גיטין כו.). אין אדם מתנה על שני דברים כאחד. לומר כא לכאן ולכאן למקוס שארלה אלך, דאין ברירה, אלא על אחד ואינו יודע להיכן יבא יכול להתנות ולומר בא מכם למזכח כו' מורוריו בה מכם לנמולה כר (עודבין לו:) אינו מתנה על שני חכמים לומר למחר אברור, דכי בורר למחר מי יימר דטרוב של אותו רוח קנה לו דערוב של אותו רוח קנה לו בין השמשות, והוברר למפרע לא אמריטן (ביצה לז:) לפי שקניית עירוב בין השמשות היא, וכשוה בורר למחר אותו שירנה לא סמכינן אברירה חכם זה קנה שביתה אמש, אלא על חכם אחד ואינו יודע לאיזה רוח יבא הוא מתנה אם בא למזרח עירובי של מזרח מנה ואם בא למערב עירובי קנא ימט כמ מנפנים בירוב של מערב יקנה, ואילו לכאן ולכאן על שני חכמים למקום למזרח עדיין ודעתו היה למערב: ואמר רבי יוחנן וכבר בא חכם. שארלה אלך לא, דאין ברירה (יומא נו:). מאי שנא לכאן ולכאן. דתלה עלמו לומר מתניתין בהכי עסקינן שכבר בא חכם קודם קנין העירוב אבל זה לא ידע באיזה שארנה אלך, דלא שרי להיכן בא ואין כאן נריך ברירה שכך מתנה ללד שהחכם בא יהא עירובי בין השמשות עדיין חכם לא בא והוא באלכסון ויכול לבוא משתחשך למזרח ולמערב ובא לו לאחד מהם (יומא שם) קונה ואין הדבר חלוי אלא אוגלויי או: דקס"ד זמנין דחכם לא בא עד לאחר בין השמשות בא עד לאחר בין השתשות כגון שחשכה לו בתוך התחום כגון שחשכה נו בחוף התחום שבאותו מקום בית המדרש או בחוף די אלפים והוא מכיר אילן או גדר לסוף אלפים למקום שחשכה לו ואמר שביתתי מחסיו, דיכול להלך משחשכה די אלפים אמות משחשכה די אלפים אמות כדאמר בערוביו (מט:) הלכד היכא דבשעת קניית עירוב לא אתי חכם לההוא אתרא והדר

אתי מי יימר דקנה ההוא

טנרי תי ייננו לקטי ייטומ עירוב למפרע, דלמא חכם בין השמשות לא היה דעתו

לבא לכאן, אי לא סמכינן אברירה לומר הוברר דלרוח

זה היה חכם עתיד לבא וזה

התנה דלמקום שיבא החכם יהא ערובו קונה למפרע

דכי בריר למחר אמרינו שמא

אלפים למערב ואומר אם בא חכם למזרח שהיה חכם עתיד לבא ממקום אחר ולשבות חוך לתחום ולדרוש עירובי של מזרח יקנה לי שביתה למזרח ואהיה בשבת במקום עירובי ויש לי משם והלאה אלפים ואם יגידו לי שבא חכם למערב יקנה עירובי שבמערב בא לכאן ולכאן אם יבאו שני חכמים זה למזרח וזה למערב לאיזה מהם שארצה אבחר הליכתי ועל שם ברירה של מחר יחנה לי עירובי היום דכל קניית עירוב בין השמשות היא ותני איו דפליג רבי יהודה אסיפא דקתני בא לכאן ולכאן וקאמר רבי יהודה אין אדם מתנה על שני דברים שני חכמים: אלא אם בא חכם כו'. על חכם אחד שבא ואין ידוע לו לאיזו רוח יבא מתנה: והויכן בה מאי שנא כו' דאין ברירה. (א) כשיבא למחר למזרח שמא בין השמשות לא היתה דעתו לכך וקנה לו עירובו של מערב והרי הוא כמי ששבת במערב וממקום אותה שביתה יש לו אלפים לכל רוח ונמצאו האלפים האחרונות המזרחיות כלות לביתו ואין לו מביתו ולמזרח אפי' פסיעה אחת: מורח ומערב נמי. כשהתנה על חכם אחד ותלה תנאו בביאת חכם נמי אין ברירה דאם בא חכם למזרח לחחר שקדש היום שמח כשקדש היום היה בדעתו למערב וזה חלה בדעתו של חכם יוהחכם יכול לילך בשבת ארבעת אלפים אמה כדאמרינן בעירובין (דף מט:) אם ראה שחשכה והיה מכיר אילן או גדר שהוא בסוף אלפים אמה אומר שביחתי בעיקרו ומהלך ממקום רגליו ועד עיקרו אלפים ומעיקרו ולהלן אלפים והכא נמי איכא למימר חכם זה בשעת קניית עירוב לא בא

מילתה כשיגידו למחר שבמזרח בה בשבת: שיהו עושין בהן מעין מלחכה. שתהח תורת כלי עליהם:

מעין מלחכה. כלומר אע"פ שאין ראויה למלחכה ממש אלא לכסוי בעלמא: מעין מלארסן. הראשונה: מקפה. תבשיל עב דהיינו מעין עיסה: הרא נמי ריון דלא איסרן מאסמול. לאכילה: הרא **מעיקרא אוכלא.** דע"כ בהמה בחייה לאכילה עומדת כדאוקמינן לעיל [ע"א] דאי לגדל בהמה לרבי יהודה היכי שחטינן בי"ט: **דאיפרת.** נשבר ונפרש וחבירו [בפרק בהמה המקשה] (נקמן דף ענ.) חבורי אוכלין כמאן דמפרתי דמו: ש"ד. דלאו נולד חשבינן ליה: סחיטה